

Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Чорноморський національний університет ім. Петра Могили
Інститут державного управління ЧНУ ім. Петра Могили
Кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки

**ОЛЬВІЙСЬКИЙ ФОРУМ – 2020:
стратегії країн Причорноморського регіону
в геополітичному просторі**

XIV Міжнародна наукова конференція

ПРОГРАМА та ТЕЗИ

II Міжнародна науково-практична конференція

**«ЗАЛУЧЕННЯ ПАТРІОТИЧНО АКТИВНОЇ МОЛОДІ
ДО РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»**

4 червня 2020 р., м. Миколаїв

Миколаїв
2020

ситету ім. Миколи Гоголя. Сер. : Психолого-педагогічні науки. Ніжин, 2012. № 1. С. 11–13.

4. Дослідно-експериментальна робота всеукраїнського рівня у закладах освіти України : інформаційно-аналітичний довідник / за заг. ред. Ю. І. Завалевського, С. В. Кириленко. К. : редакційно-видавничий центр Київського Палацу дітей та юнацтва, 2020. 72 с.

5. Організатору інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи у загальноосвітньому навчальному закладі: методичний poradnik / Автори-упорядники: І. Н. Євтушенко, Ю. І. Завалевський, С. В. Кириленко, О. І. Кіян, К. В. Таранік-Ткачук. Київ-Чернівці : Букрек, 2014. 420 с.

УДК 316.43/.46/.723

Ордіна Л. Л.,

к. п. н., доцент кафедри теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін БНАУ (м. Біла Церква)

СОЦІАЛЬНО-АДАПТАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ

У динамічних процесах сучасності молоді дедалі складніше знайти своє місце. Самовизначення в соціально-професійній структурі суспільства пов'язане не тільки з тим, що різко змінюється характер і спрямованість соціальної і професійної кар'єри, а й з адаптацією до нової соціокультурної реальності. На стан молодіжної субкультури в Україні впливають перехідні процеси, що супроводжуються соціальною анемією і фрустраціями, породжують соціально-ціннісну дезорієнтацію і соціальну непристосованість.

Відтак, актуальною стає проблема соціальної значимості діяльності субкультур у молодіжному середовищі, визначення їх соціального складу, а також ролі лідерства в молодіжних субкультурах.

Беручи до уваги різні підходи і намагаючись врахувати різні сторони визначення молодіжної субкультури, встановлено, що молодіжна субкультура являє собою часткову скорельовану систему всередині загальної системи культури, яка в онтогенезі представляється як фаза розвитку, через яку відбувається визначення соціального статусу молоді людини, її само ідентифікація та особиста самореалізація.

Окреслення структурних складових молодіжної субкультури проведено з огляду на дослідницькі завдання. В основу його покладено принцип цілісного поєднання компонентів. В наших міркуваннях ключовим, опорним компонентом виступає соціально-адаптаційний.

Соціально-адаптаційний компонент молодіжної субкультури передбачає здатність особистості взаємодіяти з її соціальним оточенням та адаптуватись до умов базової культури.

Центральною проблемою молодіжної субкультури є проблема самовизначення і самознаходження молодого покоління. Для постановки такого соціального діагнозу і для прогнозу соціологами вивчаються спосіб життя, своєрідність групової свідомості, потреби і запити, структура та ієрархія смисложиттєвих цінностей, реалізованість життєвих планів та сподівань різних груп молоді [1]. Аналізуючи проблеми соціалізації молодіжної субкультури як процесу залучення молодої людини в систему суспільних відносин, ми визначаємо такі:

- формування індивідуальних установок на вирішення своїх питань особистою позицією та особистою активністю;
- соціально-політична відчуженість, яка виявляється в апатії, у відсутності політичних переконань та мінімальному виявленні політичних установок;
- окреслення рис політичного та національного екстремізму окремих груп молоді;
- міжгенераційне відчуження (неприйняття «батьківських» цінностей, включаючи історію власної держави), культурне відчуження (агресія субкультур);
- відрив частини молодого покоління від культурної спадщини нації.

Молодіжна субкультура, як будь-яка культура, є динамічною системою, зміни якої на кожному новому тимчасовому відрізку фіксовані в зовнішніх проявах. З одного боку, ці зміни відображають здатність даної системи відповідно реагувати на зовнішні і внутрішні процеси, а, з іншого, – адаптуватися до мінливих зовнішніх і внутрішніх умов свого існування. Саме необхідність адаптації молодіжної субкультури до об'єктивних змін в зовнішній і внутрішній ситуації, не завжди усвідомлювана не тільки суспільством, але й субкультурою молоді, є рушійною силою динаміки феномена молодіжної субкультури [2].

Пошук молодіжною субкультурою шляхів вирішення тих чи інших соціокультурних протиріч є відображенням внутрішніх процесів у самій субкультурі. Лінія розвитку молодіжної субкультури не починається з нуля, оскільки молоді люди прийшли в молодіжну субкультуру з базової культури, засвоївши основні положення і елементи останньої. Однак нестача або відсутність чого-небудь як у природі, так і в культурі, як правило, компенсується. Компенсація проявляється у тому, що молодіжна субкультура опиняється в позиції «контр» по відношенню до базової культури. Тобто, в основну традицію молодіжної субкультури

тури закладаються основні положення й елементи базової культури суспільства, зі знаком «мінус».

Таким чином, соціалізація та адаптація як необхідні складові молодіжної субкультури стають етапом її загальнокультурної соціалізації як форми специфічного культурного розвитку. У дослідженні визначено, що соціально-адаптаційний компонент передбачає здатність особистості взаємодіяти з її соціальним оточенням та адаптуватись до умов базової культури і виступає етапом її соціально-культурного самоутвердження.

Незважаючи на розробленість проблеми молодіжної субкультури, дослідники стикаються з певними труднощами при вивченні цього феномена, наприклад: мало уваги приділяється дослідженню лідерства в молодіжних субкультурах, зокрема, вивченню типології лідерства в авторитарних та демократичних молодіжних субкультурах; дискусійним залишається питання про межі молодіжного віку; лишається багато невизначених аспектів проблеми самоорганізації в молодіжних субкультурах.

Список використаних джерел

1. Соціологія культури : навч. посіб. // О. М. Семашко, В. М. Піча, О. І. Погорілий та ін. ; за ред. О. М. Семашка, В. М. Пічі. – К. : «Каравела», Львів : «Новий Світ – 2000», 2002. – 334 с.
2. Свідзинський А. В. Самореалізація і культура. – К. : Основа, 1999. – 234 с.

УДК 30:304.5

Ступак О. Ю.,
канд. пед. наук, докторант кафедри дошкільної освіти
та соціальної роботи, доцент кафедри менеджменту,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(м. Слов'янськ)

МОЛОДЬ ЯК СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГАРФІЧНА ГРУПА В КОНЕКСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Особливості сучасного життя молоді особистості висувають вимоги, що потребують активного включення в соціальні відносини з іншими людьми, соціальними інституціями в політичних, громадських, економічних сферах. Прагнення молоді до незалежності, самостійності в прийнятті рішень, вибору ціннісних орієнтацій, шляхів самореалізації призводять до інтенсивного розвитку волонтерства, різних форм

СЕКЦІЯ.
Соціально-педагогічні особливості
формування громадянської активності молоді

Docter Melinda. Including Youth with Autism Spectrum Disorder (ASD) in Civic Responsibility	91
Лізаковскі П. Аналіз сучасних загроз у вихованні дітей та молоді	93
Лещук Г. В. Соціальні ініціативи як інструмент формування громадянської активності молоді	95
Точиліна І. В. Парламентська просвіта – важлива складова формування громадянської активності молоді та становлення демократії.....	98
Бойко С. М., Самойленко Г. Е. Роль експериментів усеукраїнського рівня в процесі виховання свідомого громадянина-патріота України.....	101
Ордіна Л. Л. Соціально-адаптаційний компонент молодіжної субкультури	105
Ступак О. Ю. Молодь як соціально-демографічна група в контексті соціальної роботи.....	107
Соляник М. Г. Соціально-педагогічні особливості залучення волонтерів до роботи з сім'ями у складних життєвих обставинах	111
Каплинська О. В. Деякі напрями формування активної громадянської позиції молоді шкільного віку на регіональному рівні як чинника соціальної стабільності в суспільстві.....	113
Сай Д. В. Проблеми формування громадянської активності молоді з інвалідністю	116
Потапюк Л. М. Соціально-психологічні особливості формування відповідальності студентської молоді.....	120
Іщук О. В., Ластовляк А. В. Психологічне дослідження актуальних страхів молоді, пов'язаних із професійною діяльністю в умовах пандемії коронавірусу Covid-19.....	122
Полторак Л. Ю. Вплив інтернатної системи виховання на формування активної громадянської позиції у дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.....	124